

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 20 czerwca 2023 r.

ZP-NKWR.431.4.2.2023.JS

Pan
Mariusz Forys
Wójt Gminy Mściwojów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 16 lutego i 13 marca 2023 r., na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.), zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „ustawą”, kontrolerzy Jacek Sujka inspektor wojewódzki i Piotr Szafarowicz główny specjalista z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili kontrolę kompleksową Urzędu Gminy Mściwojów w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem kontroli na I półrocze 2023 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 lutego 2022 r. do dnia 13 marca 2023 r. funkcję Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Mściwojowie, zwanego dalej „Zespołem” lub „ZI”, pełniła Pani Anna Delanowska. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mściwojowie, zwany w dalszej części wystąpienia „Ośrodkiem”, natomiast osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań z zakresu przedmiotowej kontroli był wójt Gminy Mściwojów.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, której przyczyną było nieprzestrzeganie przepisów ustawy, co w konsekwencji mogło przyczynić się do ograniczenia oddziaływań pomocowych w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uzasadnieniem oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany w dniu 8 maja 2023 r. przez wójta Gminy Mściwojów. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja potwierdziła, że obowiązek Gminy wynikający z art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1

ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) w zakresie opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mściwojów na lata 2018 – 2023 w drodze uchwały Rady Gminy Mściwojów został zrealizowany.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 21 czerwca 2023 r.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Rada Gminy Mściwojów podjęła uchwałę w sprawie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2023. W okresie objętym kontrolą, zadania wskazane w ww. Programie były realizowane.

Obowiązek Gminy w zakresie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w drodze uchwały Rady Gminy Mściwojów został zrealizowany. Na dzień kontroli w gminie Mściwojów obowiązywała uchwała Nr XII/70/11 z dnia 28 listopada 2011 r. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 grudnia 2011 r. pod numerem 5267.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że w Gminie Mściwojów nie zawarto porozumień o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 8 ustawy, z wyjątkiem Policji. Pomimo tego wójt Gminy Mściwojów wydał zarządzenie nr 0050.12.2012 z dnia 6 lutego 2012 r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Mściwojowie. W skład Zespołu weszło 8 osób na okres 5 – letniej kadencji, która upłynęła 6 lutego 2017 r. Analiza wykazała, że w okresie od 2012 r. do 2019 r. wójt wydał kilka zarządzeń zmieniających skład Zespołu. Na dzień kontroli – 16 lutego 2023 r. w składzie Zespołu była tylko jedna osoba (przedstawiciel Policji). Inni członkowie Zespołu zakończyli swoje 5 - letnie kadencje w lutym 2017 r. oraz w sierpniu 2021 r. Czynności kontrolne wykazały, że na dzień kontroli w Gminie Mściwojów nie został powołany Zespół, co jest niezgodne z art. 9a ust. 2 ustawy. Członkowie Zespołu działającego w latach 2017 - 2022 złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy.

W okresie od 1 lutego 2022 r. do dnia kontroli odbyło się 12 posiedzeń ZI. Z każdego posiedzenia sporządzano protokół oraz listę obecności. Na podstawie przedłożonych protokołów oraz oświadczenia przewodniczącego ZI stwierdzono realizację i dokumentowanie zadań, o których mowa w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy. Na podstawie list

obecności stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą członkowie Zespołu, zgodnie z art. 9a ust. 13 ustawy, regularnie uczestniczyli w posiedzeniach. Odnotowano tylko pojedyncze, usprawiedliwione nieobecności.

W zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), zwanym dalej „rozporządzeniem” stwierdzono, że w trzech z badanych procedur „NK” nie odnotowano informacji dotyczącej osoby zgłaszającej stosowanie przemocy. Zasadnym jest, aby podmiot wszczynający procedurę „Niebieskie Karty” w obecności osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą w rodzinie, każdorazowo odnotowywał ten fakt w formularzu „Niebieska Karta – A”. W jednej z badanych procedur „NK” nie odnotowano informacji dotyczącej przekazania osobie, wobec której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą formularza „Niebieska Karta – B”, co jest niezgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia. Zasadnym jest, aby podmiot wszczynający procedurę „Niebieskie Karty” w obecności osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą w rodzinie, każdorazowo odnotowywał ten fakt w formularzu „Niebieska Karta – A”. W dziewięciu badanych procedurach grupa robocza nie sporządzała protokołów ze swoich posiedzeń. Konieczne jest, aby każdorazowo dokumentować podjęte działania stosownym protokołem. Dodatkowo, zwraca się uwagę na obowiązek motywowania osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych o których mowa w § 17 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia. Ponadto stwierdzono nieprawidłowości dotyczące: braku dokumentowania podejmowanych działań przez członków grupy roboczej w tym potwierdzenia realizacji zadań wynikających z planu pomocy oraz monitoringu sytuacji rodziny, co jest niezgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia, w sprawach o statusie „zamknięte” w protokołach nie wskazywano podjętych działań w ramach prowadzonych procedur oraz przekazywano protokoły podmiotom biorącym w nich udział, co jest niezgodne z § 18 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 rozporządzenia.

Odnosząc się do art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 21 czerwca 2023 r.), gmina zobowiązana jest do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Przeprowadzona kontrola wykazała, że w gminie Mściwojów realizowano to zadanie w formie pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej i socjalnej oraz zajęć podnoszących kompetencje rodzicielskie.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mściwojowie złożył do akt kontroli oświadczenie, że w ramach realizacji zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 21 czerwca 2023 r.) Gmina na mocy porozumienia z osobą fizyczną zapewniała bezpłatne korzystanie z lokalu mieszkalnego w Mściwojowie dla osób dotkniętych przemocą i wymagających schronienia. W okresie objętym kontrolą nie było potrzeby zapewnienia schronienia osobom dotkniętym przemocą.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej Urzędu Gminy Mściwojów w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy stwierdzono nieprawidłowości:

- 1) Wójt Gminy Mściwojów nie zawarł porozumień o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym.
- 2) W Gminie Mściwojów nie powołano Zespołu Interdyscyplinarnego na kolejną kadencję.
- 3) Grupa Robocza nie dokumentowała działań podejmowanych w procedurze „Niebieskie Karty”.
- 4) W protokołach z zakończenia procedur „Niebieskie Karty” nie wskazano podejmowanych działań i przekazywano je podmiotom uczestniczącym w procedurze.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Zawrzeć porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym

Podstawa prawna: art. 9a ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).

Termin realizacji: do 22 września 2023 r.

- 2) Powołać Zespół Interdyscyplinarny w gminie Mściwojów.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).

Termin realizacji: do 22 września 2023 r.

- 3) Dokumentować wszystkie działania podejmowane w procedurze przez grupy diagnostyczno – pomocowe.

Podstawa prawna: § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

- 4) W protokole z zakończenia procedury „Niebieskie Karty” wskazywać podejmowane działania oraz powiadamiać podmioty uczestniczące w procedurze po jej zakończeniu.

Podstawa prawna: § 18 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **30 września 2023 r.** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
... Zdrowia i Polityki Społecznej ...
(kierownik jednostki kontrolującej)

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Nadzoru i Kontroli Wspierania Rodziny
WydZIAŁ Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewa Olenczyk

